

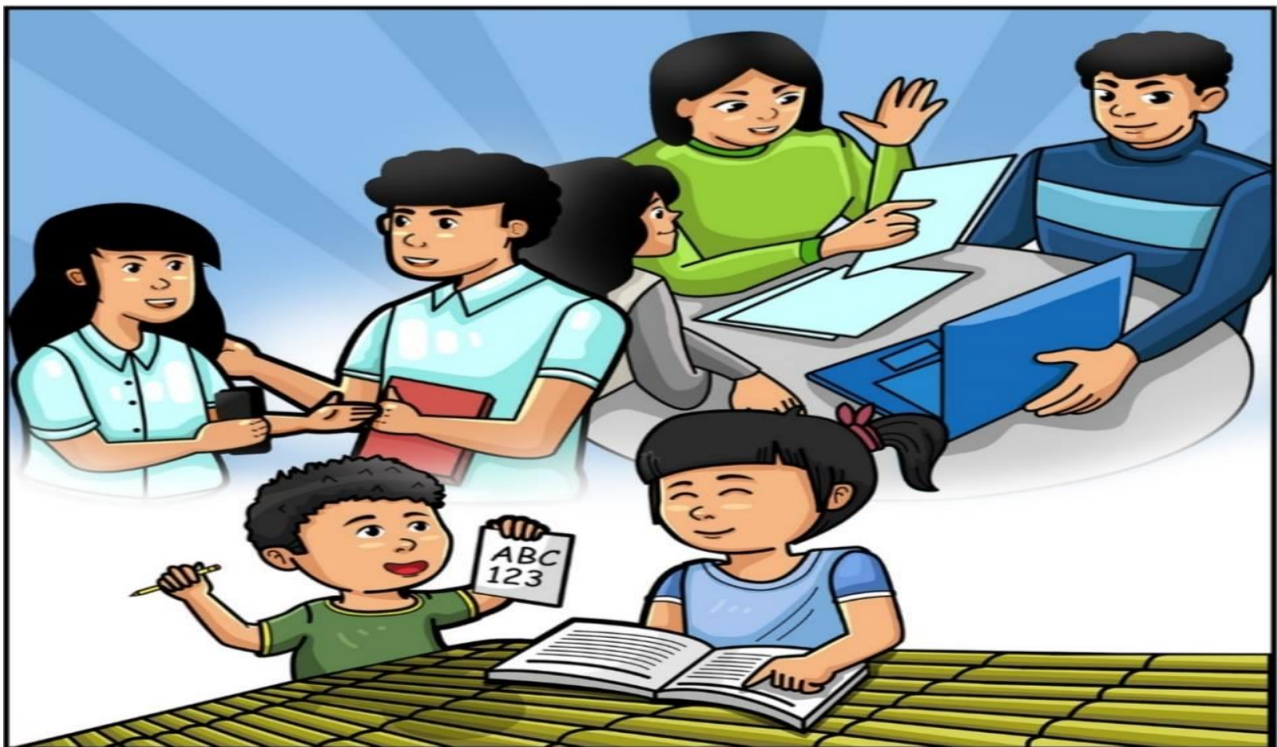
DEPARTMENT OF EDUCATION
SCHOOLS DIVISION OF NEGROS ORIENTAL
REGION VII

Kagawasan Ave., Daro, Dumaguete City, Negros Oriental

Edukasyon sa Pagpapakatao

Ikaapat na Markahan – Modyul 3: Masusing Pagpapasya Gabay sa Tuwina (Linggo:Ikatllo)

PAGMAMAY-ARI NG PAMAHALAAN
HINDI IPINAGBIBILI

Edukasyong Pagpapakatao – Ikapitong Baitang
Alternative Delivery Mode
Ikaapat na Markahan –Modyul 3: Masusing Pagpapasya Gabay sa Tuwina

Ikalawang Edisyon, 2021

Isinasaad sa Batas Republika 8293, Seksiyon 176 na: Hindi maaaring magkaroon ng karapatang-sipi sa anomang akda ang Pamahalaan ng Pilipinas. Gayonpaman, kailangan muna ang pahintulot ng ahensiya o tanggapan ng pamahalaan na naghanda ng akda kung ito ay pagkakakitaan. Kabilang sa mga maaaring gawin ng nasabing ahensiya o tanggapan ay ang pagtakda ng kaukulang bayad.

Ang mga akda (kuwento, seleksiyon, tula, awit, larawan, ngalan ng produkto o brand name, tatak o trademark, palabas sa telebisyon, pelikula, atbp.) na ginamit sa modyul na ito ay nagtataglay ng karapatang-ari ng mga iyon. Pinagsumikapang matunton ang mga ito upang makuha ang pahintulot sa paggamit ng materyales. Hindi inaangkin ng mga tagapaglathala at mga may-akda ang karapatang-aring iyon. Ang anomang gamit maliban sa modyul na ito ay kinakailangan ng pahintulot mula sa mga orihinal na may-akda ng mga ito.

Walang anomang parte ng materyales na ito ang maaaring kopyahin o ilimbag sa anomang paraan nang walang pahintulot sa Kagawaran.

Inilathala ng Kagawaran ng Edukasyon

Kalihim: Leonor Magtolis Briones

Pangalawang Kalihim: Diosdado M. San Antonio

Bumuo sa Pagsusulat ng Modyul

Manunulat: Stephanie F. Alob

Editor: Venus V. Mañoza

Tagasuri: Lorna R. Renacia, Florence A. Casquejo

Tagaguhit: Elmar L. Cabrera

Tagalapat: Venus V. Mañoza

Tagapamahala: Senen Priscillo P. Paulin, CESO V

Rosela R. Abiera

Fay C. Luarez, TM, Ed.D., Ph.D.

Maricel S. Rasid

Nilita L. Ragay Ed. D.

Elmar L. Cabrera

Donre B. Mira Ed. D.

Inilimbag sa Pilipinas ng _____

Department of Education –Region VII Schools Division of Negros Oriental

Office Address: Kagawasan, Ave., Daro, Dumaguete City, Negros Oriental

Tel #: (035) 225 2376 / 541 1117

E-mail Address: negros.oriental@deped.gov.ph

Paunang Salita

Para sa tagapagdaloy:

Malugod na pagtanggap sa asignaturang Edukasyon sa Pagpapakatao 7 ng Alternative Delivery Mode (ADM) Modyul para sa araling Masusing Pagpapasya Gabay sa Tuwina!

Ang modyul na ito ay pinagtulungang dinisenyo, nilinang at sinuri ng mga edukador mula sa pampubliko at pampribadong institusyon upang gabayan ka, ang gurong tagapagdaloy upang matulungang makamit ng mag-aaral ang pamantayang itinakda ng Kurikulum ng K to12 habang kanilang pinanagumpayan ang pansarili, panlipunan at pang-ekonomikong hamon sa pag-aaral.

Ang tulong-aral na ito ay umaasang makauugnay ang mag-aaral sa mapatnubay at malayang pagkatuto na mga gawain ayon sa kanilang kakayahan, bilis at oras. Naglalayon din itong matulungan ang mag-aaral upang makamit ang mga kasanayang pan-21 siglo habang isinasaalang-alang ang kanilang mga pangangailangan at kalagayan.

Bilang karagdagan sa materyal ng pangunahing teksto, makikita ninyo ang kahong ito sa pinakakatawan ng modyul:

Mga Tala para sa Guro

Ito'y naglalaman ng mga paalala, panulong o estratehiyang magagamit sa paggabay sa mag-aaral.

Bilang tagapagdaloy, inaasahang bibigyan mo ng paunang kaalaman ang mag-aaral kung paano gamitin ang modyul na ito. Kinakailangan ding subaybayan at itala ang pag-unlad nila habang hinahayaan silang pamahalaan ang kanilang sariling pagkatuto. Bukod dito, inaasahan mula sa iyo na higit pang hikayatin at gabayan ang mag-aaral habang isinasagawa ang mga gawaing nakapaloob sa modyul.

Para sa mag-aaral:

Malugod na pagtanggap sa Edukasyon sa Pagpapakatao 7 ng Alternative Delivery Mode (ADM) Modyul ukol sa Masusing Pagpapasya Gabay sa Tuwina.

Ang kamay ay madalas gamiting simbolo ng kakayahan, aksyon at layunin. Sa pamamagitan ng ating mga kamay tayo ay maaaring matuto, lumikha, at magsakatuparan ng gawain. Ang kamay sa tulong-aral na ito ay sumisimbolo na ikaw, bilang isang mag-aaral, ay may angking kakayahang matutuhan ang mga kaugnay na kompetensi at kasanayan. Ang iyong pang-akademikong tagumpay ay nakasalalay sa iyong sarili o sa iyong mga kamay.

Ang modyul na ito ay ginawa bilang tugon sa iyong pangangailangan. Layunin nitong matulungan ka sa iyong pag-aaral habang wala ka sa loob ng silid-aralan. Hangad din nitong madulutan ka ng mga makabuluhang oportunidad sa pagkatuto.

Ang modyul na ito ay may mga bahagi at icon na dapat mong maunawaan.

Alamin

Sa bahaging ito, malalaman mo ang mga dapat mong matutuhan sa modyul.

Subukin

Sa pagsusulit na ito, makikita natin kung ano na ang kaalaman mo sa aralin ng modyul. Kung nakuha mo ang lahat ng tamang sagot (100%), maaari mong laktawan ang bahaging ito ng modyul.

Balikan

Ito ay maikling pagsasanay o balik-aral upang matulungan kang maiugnay ang kasalukuyang aralin sa naunang leksyon.

Tuklasin

Sa bahaging ito, ang bagong aralin ay ipakikilala sa iyo sa maraming paraan tulad ng isang kuwento, awitin, tula, pambukas na suliranin, gawain o isang sitwasyon.

Suriin

Sa seksyong ito, bibigyan ka ng maikling pagtalakay sa aralin. Layunin nitong matulungan kang maunawaan ang bagong konsepto at mga kasanayan.

Pagyamanin

Binubuo ito ng mga gawaing para sa malayang pagsasanay upang mapagtibay ang iyong pang-unawa at mga kasanayan sa paksa. Maaari mong iwasto ang mga sagot mo sa pagsasanay gamit ang susi sa pagwawasto sa huling bahagi ng modyul.

Isaisip

Naglalaman ito ng mga katanungan o pupunan ang patlang ng pangungusap o talata upang maproseso kung anong natutuhan mo mula sa aralin.

Isagawa

Ito ay naglalaman ng gawaing makatutulong sa iyo upang maisalin ang bagong kaalaman o kasanayan sa tunay na sitwasyon o realidad ng buhay.

Tayahin

Ito ay gawain na naglalayong matasa o masukat ang antas ng pagkatuto sa pagkamit ng natutuhang kompetensi.

**Karagdagang
Gawain**

Sa bahaging ito, may ibibigay sa iyong panibagong gawain upang pagyamanin ang iyong kaalaman o kasanayan sa natutuhang aralin.

Susi sa Pagwawasto

Naglalaman ito ng mga tamang sagot sa lahat ng mga gawain sa modyul.

Sa katapusan ng modyul na ito, makikita mo rin ang:

Sanggunian

Ito ang talaan ng lahat ng pinagkuhanan sa paglikha o paglinang ng modyul na ito.

Ang sumusunod ay mahahalagang paalala sa paggamit ng modyul na ito:

1. Gamitin ang modyul nang may pag-iingat. Huwag lalagyan ng anumang marka o sulat ang anumang bahagi ng modyul. Gumamit ng hiwalay na papel sa pagsagot sa mga pagsasanay.
2. Huwag kalimutang sagutin ang *Subukin* bago lumipat sa iba pang gawaing napapaloob sa modyul.
3. Basahing mabuti ang mga panuto bago gawin ang bawat pagsasanay.
4. Obserbahan ang katapatan at integridad sa pagsasagawa ng mga gawain at sa pagwawasto ng mga kasagutan.
5. Tapusin ang kasalukuyang gawain bago pumunta sa iba pang pagsasanay.
6. Pakibalik ang modyul na ito sa iyong guro o tagapagdaloy kung tapos nang sagutin lahat ng pagsasanay.

Kung sakaling ikaw ay mahirapang sagutin ang mga gawain sa modyul na ito, huwag mag-aalinlangang konsultahin ang inyong guro o tagapagdaloy. Maaari ka rin humingi ng tulong sa iyong mga magulang, sa nakatatanda mong kapatid o sino man sa iyong mga kasama sa bahay na mas nakatatanda sa iyo. Laging itanim sa iyong isipang hindi ka nag-iisa. Umaasa kami, sa pamamagitan ng modyul na ito, makararanas ka ng makahulugang pagkatuto at makakakuha ka ng malalim na pang-unawa sa kaugnay na mga kompetensi. Kaya mo ito!

Alamin

MGA KASANAYANG PAMPAGKATUTO:

Nahihinuha na ang pagbuo ng Personal na Pahayag ng Misyon sa Buhay ay gabay sa tamang pagpapasiya upang magkaroon ng tamang direksyon sa buhay at matupad ang mga pangarap.

EsP7PB-IVd-14.3

Naisasagawa ang pagbuo ng Personal na Pahayag ng Misyon sa Buhay batay sa mga hakbang sa mabuting pagpapasiya.

EsP7PB- IVd-14.4

Mga Layunin

Sa modyul na ito, inaasahang maipamamalas mo ang sumusunod na kaalaman, kakayahan, at pag-unawa:

Kaalaman: Nasusuri ang mga palatandaan ng mapanagutang paggamit ng Kalayaan;

Saykomotor: Nakalilikha ng mga paraan kung paano magagamit nang wasto ang ating Kalayaan, at

Apektiv: Naipagpapatuloy ang paggamit ng kalayaan na may pananagutan sa maaaring kahihinatnan ng kilos.

Subukin

Panuto: Basahin at unawaing mabuti ang mga tanong. Isulat ang titik ng pinakaangkop na sagot sa inyong kuwaderno.

1. Bakit mahalagang suriin ang ating layunin sa pagpapasiya?
A. upang maligaw sa landas
B. upang ang mithiin sa buhay
C. upang siya ay may gawain
D. wala sa lahat
2. Ang tunay na misyon ay ang paglilingkod sa Diyos at kapwa. Ano ang maibibigay nito sa tao sa oras na isinagawa niya ito?
A. kapayapaan
B. kaligtasan
C. kaligayahan
D. kabutihan
3. Ang sumusunod ay pansariling pagpapasya sa paglikha ng personal na misyon sa buhay MALIBAN sa:
A. pagsusuri ng iyong ugali at katangian
B. pagtukoy ng mga pinahahalagahan
C. pagsukat ng mga kakayahan
D. pagtipunin ang impormasyon
4. Mahalagang magkaroon ng tamang direksyon ang isang tao.
A. tama
B. mali
C. minsan tama
D. minsan mali
5. Ano ang ibig sabihin ng calling o tawag?
A. bokasyon
B. misyon
C. tamang direksyon
D. propesyon
6. Paano pinahahalagahan ng isang tao ang pagbuo ng Misyon sa Buhay?
A. sa pamamagitan ng kanyang kabaitan
B. sa pamamagitan ng kanyang lakas, oras at panahon na maging pundasyon sa pagbuo ng misyon.
C. sa pamamagitan ng kanyang oras
D. sa pamamagitan ng kanyan kamalayan
7. Tama bang may misyon sa buhay ang isang tao?
A. tama
B. mali
C. minsan tama
D. minsan mali
8. Ang misyon ay isa sa mga hangarin ng isang tao sa buhay na magdala sa kanya tungo sa kaganapan.
A. mali
B. minsan tama
C. minsan mali
D. tama
9. Si Nena ay malayuning mag-isip, magninilay at naglaan ng sapat na panahon para sa dereksyon na tatahakin.
A. mali
B. tama
C. minsan tama
D. minsan mali
10. Tayo ang lilikha ng ating patutunguhan na may matatag na pundasyon, at pagpapahalaga para sa layunin ng ating buhay.
A. mali
B. minsan tama
C. tama
D. minsan mali

Balikan

Bawat tao ay may kanyang layunin sa buhay at gabay nito ang mabuting pagpapasya. Ikaw ano ba ang iyong layunin sa buhay? Ang personal na pahayag ng layunin sa buhay ay kinakailangan upang panatilihin matatag sa anomang unos na dumating sa iyong buhay. Kailangan ito upang bigyan ng tuon ang pagtupad sa mga itinakdang mithiin sa buhay. O, ano pa ang hinihintay mo?

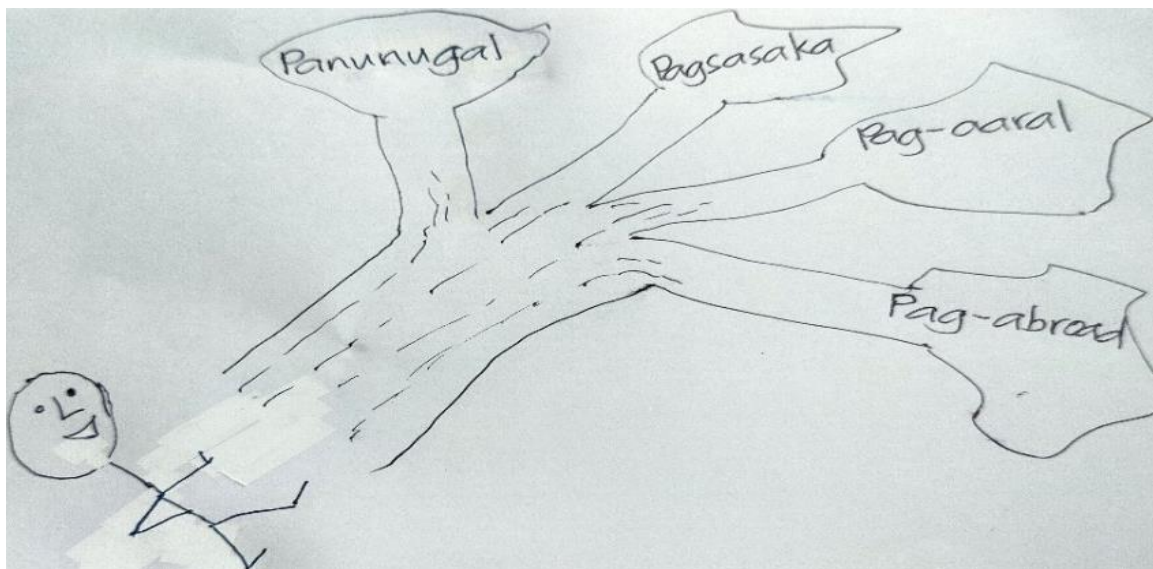
Sa modyul na ito, matutuklasan mo ang tungkol dito. Bakit ba mahalaga ang pagtatakda ng sariling layunin? Tuklasin natin!

Tuklasin

Daan ko, Pipiliin ko!

Panuto: Tingnan ang mapa sa ibaba. Ano ang iyong opinyon tungkol dito isulat ang sagot sa mga tanong na nasa ibaba.

1. Ano ba ang iyong napansin at nakikita sa larawan?
2. Ano kaya ang dapat niyang gawin bago nagpapasiya?
3. Ano kaya ang nagiging pasiya niya?
4. Paano kaya kung siya ay magkamali at naligaw sa ninanais niyang puntahan.

Ang Kahalagahan Ng Mabuting Pagpapasya Sa Uri Ng Buhay

Suriin

Tandaan Mo

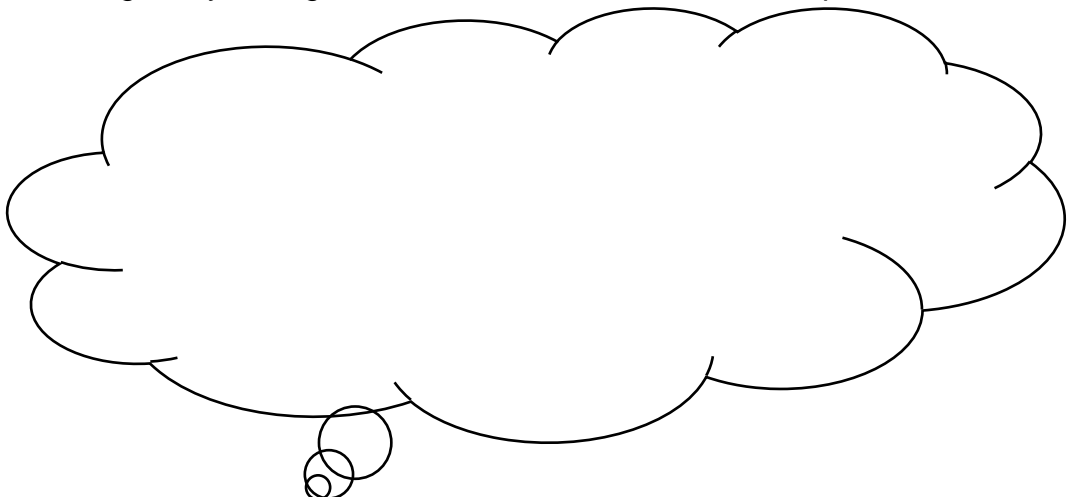
Sa pagpapasiya ay dapat pinapahalagahan upang sigurado ang tao sa landas na kanyang tinatahak. Ito ang susi na makatutulong sa kanya upang makamit ang kanyang mga layunin sa buhay. Ito ay mahalaga sa pagkakaroon ng makabuluhang buhay at ganap na pagkatao. Sa tuwing nagpapasya, kailangan mo ang gabay na pag-isipan ito ng makailang ulit upang maging sigurado at hindi maligaw. Ito rin ang nagsisilbing kasangkapan upang marating niya ang kanyang pupuntahan. Gabay sa pagpapasya ang kailangan upang hindi siya magkamali.

Ang Personal na Pahayag ng Misyong sa Buhay (PPMB) ay katulad ng isang kredo o isang motto na nagsasalaysay kung paano mo ninanais na dumaloy ang iyong buhay. Ang Misyong ay ang hangarin ng isang tao sa buhay na magdadala sa kanya tungo sa kaganapan. Ibig sabihin tayo ang lilikha ng ating patutunguhan na iyan ay bunga ng iyong mga nagiging pagpapasiya sa iyong buhay. Nagsisilbi itong matatag na pundasyon na magkakaroon ng sariling kamalayan at mataas na pagpapahalaga ng layunin sa buhay.

Pagyamanin

Panuto: Gumawa ng talata na nagbabahagi ng iyong mithiin sa buhay.
Gawing batayan ang rubrics na makikita sa susunod na pahina.

Pamantayan sa Pagmamarka

Antas ng Pagmamarka

Mga Batayan	5	3	2
1. Nilalaman	Naibahagi ng maayos sa talata ang mithiin sa buhay.	Hindi Masyadong naipahagi sa talata ang mithiin ng buhay.	Malayo ang paksa sa naibahagi.
2. Organisasyon	Maayos ang paglasulat ng talata.	Di gaanong maayos ang pagkasulat ng talata.	Hindi maayos ang pagkasulat ng talata.

Isaisip

Ang natutunan ko ay

Ang nahihinuha ko ay

Ang isasabuhay ko ay

Isagawa

Direksyon ng Buhay

Panuto: Sagutin ang mahalagang tanong sa ibaba.

1. Bakit mahalaga na magkaroon ng direksyon ang buhay ng tao?

Tayahin

Panuto: Piliin at bilugan ang titik ng tamang sagot. Isulat ang sagot sa sagutang papel.

1. Ito ay ang hangarin ng isang tao sa buhay na magdala sa kaniya tungo sa kaganapan.

- A. Misyon B. bokasyon C. propesyon D. tamang direksyon

2. Ang personal na misyon sa buhay ay maaaring mabago o palitan.

- A. Tama, sapagkat araw-araw ay mayroong pagbabago sa tao.
B. Mali, sapagkat mawawala ang tuon ng pahayag kung ito ay babaguhin o papalitan.
C. Tama, sapagkat patuloy na nagbabago ang tao sa konteksto ng mga sitwasyon sa buhay.
D. Mali, sapagkat ito na ang saligan sa buhay. Maaaring magkaroon ng problema sa buhay kung ito ay babaguhin pa.

3. Alin sa sumusunod ang **HINDI** kahulugan ng Personal na Misyon sa buhay?

- A. Ito ay batayan ng tao sa kanyang pagpapasiya
B. Ito ay katulad ng isang personal na credo o motto na nagsasalaysay ng nais mong mangyari sa iyong buhay.
C. Isang magandang paraan ito upang higit na makilala ang sarili.
D. Ito ay gawain tungo sa paglilingkod sa kapwa.

4. Paano maipapakita ng isang tao na siya may masusing gabay sa pagpapasya?
 - A. Hindi Makamit ang kanyang ninanais sa buhay
 - B. Makamit ang kanyang minimithi sa buhay
 - C. Naligaw sa landas ng buhay
 - D. Nagkamali sa landas ng buhay
5. Saan dapat makabubuti ang isasagawang pagpapasya?
 - A. sarili, simbahan, at lipunan
 - B. kapwa, lipunan, at paaralan
 - C. paaralan, kapwa at lipunan
 - D. sarili, kapwa, at lipunan
6. Paano pinahahalagahan ng isang tao ang pagbuo ng Misyon sa Buhay?
 - A. sa pamamagitan ng kanyang kabaitan
 - B. sa pamamagitan ng kanyang lakas, oras at panahon na maging pundasyon sa pagbuo ng misyon.
 - C. sa pamamagitan ng kanyang oras
 - D. sa pamamagitan ng kanyang kamalayan
7. Tama bang may misyon sa buhay ang isang tao?
 - A. tama
 - B. mali
 - C. minsan tama
 - D. minsan mali
8. Ang misyon ay isa sa mga hangarin ng isang tao sa buhay na magdala sa kanya tungo sa kaganapan.
 - A. mali
 - B. minsan tama
 - C. minsan mali
 - D. tama
9. Si Nena ay malayuning mag-isip, magninilay at naglaan ng sapat na panahon para sa dereksyon na tatahakin.
 - A. mali
 - B. tama
 - C. minsan tama
 - D. minsan mali
10. Tayo ang lilikha ng ating patutunguhan na may matatag na pundasyon, at pagpapahalaga para sa layunin ng ating buhay.
 - A. mali
 - B. minsan tama
 - C. tama
 - D. minsan mali

Karagdagang Gawain

Gabay ko nasa puso ko!

Panuto: Isulat sa patlang ang salitang nagiging gabay sa layunin ng buhay.

Ang tamang _____ gabay ko sa
tuwina.

Susi sa Pagwawasto

PAUNANG PAGTATAYA

TAYAHIN

1. B
2. A
3. D
4. A
5. B
6. B
7. A
8. D
9. B
10. C

Tayahin

- 1.a
- 2.c
- 3.b
- 4.b
- 5.d
- 6.b
- 7.a
- 8.d
- 9.b
- 10.c

Sanggunian

Dy, Manuel Jr., Leaño, Gayola, Sheryll, Marivic, Brizuela, Mary Jean, Querijero, Ellanore. 2013.
Edukasyon sa Pagpapakatao-ika-Pitong Baitang Kagamitan ng Mag-aaral. Pasig City:
Kagawaran ng Edukasyon.

Para sa mga katanungan o puna, sumulat o tumawag sa:

Department of Education – Schools Division of Negros Oriental
Kagawasan, Avenue, Daro, Dumaguete City, Negros Oriental

Tel #: (035) 225 2376 / 541 1117

Email Address: negros.oriental@deped.gov.ph

Website: lrmds.depednodis.net

